

საქართველო

იმისთვის წმინდა საქართველო, ტაგობიც ბუკინიშვილი, ფერებით და ხატის გაფანა ყველა უკანასის მიზანისადან უკანა უკანასის მიზანისადან.

საქართველო
25 ივნისი 1918

კომიტეტის მიმღებელი

ორშაბათი, 10 ივნისი. 2024 წ. №68 (9748) ელ. ფოსტა: sak@sak.ge

ფას 1 ლარი

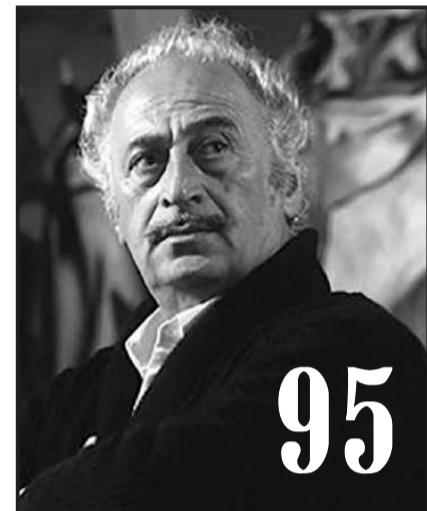
რიდ კაცთან კატერი კაცს არღოს გასვლის მართალი?

ვივახის-ბიჭის
ფიქრები,
აჯა-ის ფინა
ვიქები...

სიათის და
სილამაზის მისიონერი

95

უაღმერადის
მაღალი
დანიშნულება

მერაბ გერებენიშვილის 95 წლისთავთან
დაკავშირების, საქართველოს კულტუ-
რის ფონდის, საქართველოს მეცნიერებათა
ეროვნული აკადემიის და საქართველოს
მხატვართა კავშირის მსარდაჭერით და-
ფუძნა მერაბ გერებენიშვილის სახელმის
პრემია, რომელიც წელიწადში ერთხელ
გადაეცემა პიროვნებას, ქართული კულტურის
განვითარებაში შეტანილი განსაკუთრებული
ღვაწლისთვის.

იხ. გვ-5 გვ.

არა თუ
ადამიანები
არიან ⑥
სტიგმა-
წალებულები...

მონაცემების
უფროსი ძირი
სიცოდული
უზრუნველყოფა და
არაულობის თავიდან აცილება!

თავა თანამდებობა:

...ჩვენ მთავარ გამოწვევად
გვეპნება სიმამის
უზრუნველყოფა და
არაულობის თავიდან აცილება

კახერამილის მოაღილეების – მამუკა
მაჯირის და ბათუ ქუთალის კრესი
ორგანიზაციული დანაშაულის და
კორეფულის გამარების პროექტი

კახა კალაპა:
საექსიური არის ერთგვარი ნახალისა
გარდაცვლილი ოპოზიციის, რომელიც
არის ზარო, ნელი – ეკვივარი როდის
იყო ცოცხლდაგოდა? ③

კურაშის უპველესი
ოთხთავი სვენეტის
დაუბრუნდა ⑨

თეა ცულუკიანი:

**...ჩვენ მთავარ გამოცვალ გვექნება
სიმავიზისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფა
და არეალობის თავიზის აზილება**

კულტურისა და სპორტის მინისტრმა
თეა წელიციანმა აშშ-ის მიერ დაწესებულ
საფინანსო შეზღუდვებს შეცდომა უნოდა. ვი-
ცე-პრემიერმა ტელეკომპანია „იმედის“
გადაცემა „იმედი LIVE“-ში აღნიშნა, რომ
მას იმედი აქვთ ამ შეკვეთობის გამოსწორების.

— შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ეს
არის მორიგი შეცდომა, რომელსაც მათ-
და სამწუხაროდ და ჩვენდა სამწუხაროდ
ამერიკის შეერთებული შტატები უშვებს
თავის სტრატეგიულ პარტნიორთან ურთი-
ერთობაზ. ეს არ არის პირველი შეცდო-
მა. ალბათ, აქედანვე უნდა ვიყარაუდოთ,
რომ სხვა შეცდომებიც იქნება დაშვებული,
იმედი გვაქვს, რომ არა, მაგრამ დინამიკა
მე პირადად ამას მავარაუდებინებს და ეს
კიდევ უფრო გაახასგრძლებებს იმ დროს,
რომელიც საჭიროა ასეთ დროს, რომ
ორმხრივ ურთიერთობებში ადაგეს დღე,
როდესაც დაინტება ფურცლის გადაშლა
და ურთიერთობების გადატვირთვა. ამი-
ტომ არის შეცდომა, რადგან პირველ
რიგში აშშ-ს ძალიან სჭირდება, რომ ეს
ურთიერთობები გადაიტვირთოს. ჩვენ
დაველოდებით ამ დღეს, რადგან ჩვენ
სტრატეგიული პარტნიორობის ერთგუ-
ლები ვიყავით და ვართ.

არასდროს გვითქვამს აშშ-ზე და მათ-
თან მეგობრობაზე უარი და უფრო მეტიც,
ამ მთავრობას [არ უთქვამს უარი] და ამას
ხასის ვესვამ. მტრულ აქტში, რომელსაც
„მეგობარი აქტი“ დაარქვეს, მთელ ტექსტში
ერთადერთი სიტყვაა, რომელიც მთელ
ტექსტში მეორდება - „ეს მთავრობა“. ოე-
ალურად ეს მთავრობა არის ვიღაცისთვის
პრობლემა და ამ მთავრობას არასდროს
არცერთ დარგში და სფეროში არ გადა-
უდგამს ამ სტრატეგიული პარტნიორობის
საწინააღმდეგო ნაბიჭი, არც ტექნიკური,
არც პოლიტიკური, არც მორალური თუ
ადმინისტრაციული. აღარაფერს ვამზობ
სამხედროებზე, როდესაც ჩვენ მრავალჯერ
წლის განმავლობაში პატივს მიავგებთ იმ
დაღუპულ სიცოცხლეებს, რომლებიც კო-
ლექტიური უსაფრთხოების უზრუნველყო-
ფაში ჩაიდო. ყველა დარგს და სფეროში
ჩვენ ამ სტრატეგიული პარტნიორობის
ერთგვალები გიყვავთ და ვიქენებით მო-
მავალშიც, ვიქენებით და დაგვლოდებით
მოთმინებით იმ დღეს, როდესაც ჩვენი
მეგობარი გადაწყვეტს, რომ კვლავ მეგობ-
რულად დაგველაპარაკოს, უარი თქვას
რევოლუციების მოწყობის დაფინანსე-
ბაზე - იმ ჰავთებმა, ვინც იმ [ამერიკაში]
ქვეყანაში არიან.

— ვიდრე კონგრესის მოსმენას შევე-
ხებით, ვიდევ ერთ კითხვას დაგისტამთ
სანქცირებასთან დაკავშირებით, ოპო-
ზიცა საკუთარ გამარჯვებად აფასებს ამ
გადაწყვეტილებას და მიიჩნევს, რომ ეს
არის ოქტომბერში გასაფორმებელი გა-
მარჯვების წინაპირობა. რეალურად რა
გავლენა ექნება ამ გადაწყვეტილებას
პოლიტიკურ პროცესზე და ამომრჩევლის
ანწყობაზი?

— სწორედ ეს არის მიზანი, რომ ხალხი
ამას ხედავს, რომ მიმდინარეობს მთავა-
რი მიზნის მიღწევისთვის გრძოლა. რაკი
რევოლუციები ვერ ეწყობა ასე მარტივად,
მინიმუმ თრი მცდელობა იყო 2018 წლი-
დან დღემდე, მაშინ უნდა ეს მთავრობა
როგორლაჲ განარიდონ ხალხს. თითქოს,
ჩვენ ვართ რაღაც უნარი ფეხომენუბი, რომ-
ლებსაც არც დასავლეთი გვესმის, არც
არაფერი ვიცით, არც კომპიუტერი ვიცით,
არც ინგლისური და ჩვენ ვართ მიუღებლე-

არ ვართ ჩაბლაუზვაგული ხელისუფლებას.
თუ აგვირჩევთ, ვიქენით, თუ არ
აგვირჩევთ, არ ვიქენით. ეს არის ანაბანა
იმ დემოკრატიის, რომელზეც
უსირცხვილოდ გვითხრეს, რომ არ გაქვთო.

თვეენ ავითარებთ უკავშირდება არჩევნების შემდგომ პერიოდს, მანამდე, როგორც მოვისმინეთ, ეს არ იქნება ერთკერადი აქცევები და გაგრძელდება ეს პროცესი. მოახდენს თუ არა მსგავსი სანქციები გაფლენას საარჩევნო პერიოდში ქართველი ხალხის გადაწყვეტილებაზე?

- არ მგონია, რომ გავლენას მოახდენს, მაგრამ როგორც ჩანს, მიზანი ეს არის. ვერც მე, ვერც სხვა, ვერც დღეს, ვერც ხეალ ყველაფერს ღიად ვერ გას-

არ ვართ ჩაბდაუკებული ხელისუფლებას თუ აგვირჩევთ, ვიქენებით, თუ არ აგვირჩევთ, არ ვიქენებით. ეს არის ანაბანა დემოკრატის, რომელზეც უსირუცხვილოთ გვითხრეს, რომ არ გაქვთო. მთავარი ეს არ არის, მთავარია ის, რომ ერთ დარჩეულ დაცველი და ხელისუფლებაში მოვა ივინც ზის „ვიგამედში“ და რომელსაც როცა ეტყვიან ადექტიო – ადგება, ეტყვიან დანექტიო – დაწვება, ეტყვიან იფორთხევა – იფორთხებს, იძახებს ბევრ სისულელა.

და გაუკეთებს სსვის საქმეს. აი, ეს ხდება! არ მგონია, რომ ის ერთ, რომელმაც ამ-დენი რამე გამოიარა, თავის მთავრობას დაშორდება, რომელიც მას მსახურად უდგას და საკუთარ თავზე იღებს დარ-ტყმებს და ეს არავითარ პრობლემას არ წარმოადგენს. ისინი, ვინც სანქციის ქვეშ მოვექეცით ალბათ, თუ მოექცნენ, არ ვიცი რა უნდა ვთქვა. ეს არის შეცდომა ჩვენს ურთიერთობაში, რომელიც მქერა, რომ გამოსწორდება.

– კონგრესში მოსმენის დროს, კონგრესშენების საუმრისას ლაიტმოტივი იყო პარალელი საქართველოსა და უკრაინას შორის, პირდაპირ ითქვა, რომ საქართველოში ახლა არის ის მომზღვი, რაც 2014 წელს იყო უკრაინაში და მაშინ უკრაინაშ სწორი არჩევანი გააკეთა, ახლა კი არჩევნების შედეგზე იქნება დამოკიდებული ის, თუ რა მოხდება საქართველოში ეს პირდაპირი პარალელი, გზავნილი როგორ აღიქვით?

— ყველაფერი ისევ და ისევ კავშირშია
იმასთან, რომ უკრაინიზაცია უნდა მომხ-
დარიყო საქართველოსი, ვერ მოხდა და
როგორლაც მანიც უნდა მოხდეს. სკოლაში
როდესაც გსწავლობდით, დიდ ბიჭებს რო-
დესაც უნდოდათ ხოლმე ჩეხები, მიღიოდნენ
სკოლის უკანა ებოში საჩერად. როდესაც
საქართველო აშშობს, მე არ მინდა სკოლის
უკანა ებო ვიყო, მე ყველაფერს ვაკეთებ
იმიტომ, რომ მეგობრობის ფასი ვიცი, და-
ფასება ვიცი, პარტნიორის პატივისცემაც
ვიცი, ერთად ომიც ვიცი, ბრძოლაც ვიცი,
სიცოცხლესაც გაჩერქებ, იმიტომ რომ ეს
ჩვენი საერთო საქმეა, მაგრამ რალაცე-
ბია, რასაც ვერ დავთმობ, რადგან მაშინ
მე აღარ ვიარსებებ, ეს ვიღაცისთვის ერთ
მშვენიერ დღეს მიუღებელი აღმოჩნდა.
ამიტომ არის ეს მთავრობა ვიღაცის გა-
დასახელიდან ცუდი, რომ აქ არ დაუშვა
უკანა ებოიზაცია, თუ უკრაინიზაცია.

— ამცირიკიდან და ევროპიდან მოსმენილ კრიტიკას თან ერთგვის პროტესტი საქართველოში, მათ შორის სცენაზე, სახელოვნებო სასანავლებლუბში და ა.შ. რა არის თქვენი პასუხი, როგორც კულტურის მინისტრის აზ ადამიანიზისათვი?

– მოდით, ნუ განვაზოგადებთ, რადგან
ჩვენი სისტემის ფარგლებში 80 სახელოვა-
ნებო ორგანიზაცია მუშაობს და მათი დიდი
უმრავლესობა ასეთ განზოგადებას აღიქვამს
შეურაცხყოფად. ის პატარა ჯვეფი, რომე-
ლიც ხმაურობს ერთი თუ ორი თეატრია ან/
და 3 სახელოვნებო სასწავლებლებიდან
სტუდენტები, რომლებიც მოდიან, რომ
მინისტრს ჰიკეტი მოუწყონ, ვნახეთ, რომ
20-25 სტუდენტი, მაგრამ ეს არ არის ის
ოდენობა, რომელიც მონშობს, რომ სა-
ხელოვნებო სასწავლებლებში უმრავლე-
სობა ვერ ხვდება რა გაჭირვებას გადის
მისი სამშობლო და რომ ეს მთავრობა
რეალურად არის ინსტრუმენტი, როგორც
ჩაფიქრო, რომელიც ახურავს ადამიანს,
რომელიც გასაჭირდია და სულელი უნდა
იყო, რომ გაჭირვებაში ეს რკინის ქუდი
მოიხსნა და გადააგდო. ამიტომ ჩვენი
სისტემის ნარმობადგენლების 99% ამას
ხვდება, ინარჩუნებენ თავმდაბლობას,
მოკრძალებას, აგრძელებენ თავიანთი
საქმის კეთებას. არაერთი მათგანი შემფო-
თებული და ნერვიულობს რომ, ქვეყანას
რამე არ დაემართოს.

— საზოგადოებრივთვის ცნობილია საფრანგეთის მაგალითი, სადაც სწორედ სუვერენიტეტის განმტკიცებისა და დე-

ქალიან ცუდ რამევას უდეა ფიქრობდე
საკუთარ ამომრჩეველზე, როდესაც ხარ
საღოვან ზურაპიავილი და ფიქრობ, რომ
ამომრჩეველი დაგიჯერებას, თუ ეტყვი, რომ
მიუა საკავშილი უდრის ევროპას...

მოკრატიის დაცვის მიზნით გაცილებით უფრო მკაცრი კანონი დამტკიცდა უცხოური ჩარევის წინააღმდეგ, მაგრამ ამის მიუხედავად ევროკავშირის მაღალიჩინოსნების პოზიცია შეინც მკაცრია...

- ევროპაში იგივე პრობლემებით, რაც საქართველოს აქცს თითქმის, იმ განსხვავებით, რომ ისინი გაცილებით უფრო დიდები არიან, უფრო ძლიერები და არ არიან ტრადიციულად „უკანა ეზოდ“ მიჩნეული აღილები. შესაბამისად, მათ უფრო მარტივი ცხოვრება აქვთ, მაგრამ ბევრ სირთულეს აწყდებიან. მე მინდა ფრანგ ხალხს, რომელიც ჩემთვის ძალიან ძვირფასია, მივულოცო დღეს კანონის ამ ფორმით მიღება, რადგან ეს ფრანგული კანონი გაცილებით უფრო მჟავრია, ვიდრე ქართული კანონი გამჭვირვალობის შესახებ. ფრანგულ მედიას თუ მიადგვნებდით თვალს, ნახავდით, რომ რეალურად ანტიტერორისტული აქტის დონეზე აიყვანეს ეს კანონი უკხოური გავლენის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ. მიღებულია, რეესტრის წარმოებასაც დაიწყებენ და შესაბამის ზომებსაც მიიღებენ იმათ წინააღმდეგ, ვინც საფრანგეთის შიდა საქმეებში ჩარევას შეიყვადება და ეს ეხება ყველას ისევე, როგორც ქართული კანონი ეხება ყველას. მათ შორის, ოკუპანტი სახელმწიფო თუ გადაწყვეტს, რომ აქ დააფინანსოს არასამთავრობო ორგანიზაციები და ოკუპაცია კიდევ უფრო გაძლიეროს, მათაც შეეხება ქართული კანონი. რატომ დაც ამაზე ზოგიერთი არხი თვალს ხუჭავს, რადგან მათთვის ამაზე საუბარი ხელსაყრელი არ არის. ამიტომ მისალოცვია ნამდვილად საფრანგეთისა და გერმანიის ძლიერი წყვილის გარეშე არ არსებობს ძლიერი ევროკავშირი. ბოლო წლებში ჩვენ ვხედავთ საფრანგეთის დასუსტების მიზანმიმართულ სტრატეგიას და როგორც იქნა საფრანგეთის მთავრობამ და ფრანგება ერმა გადადგა ნაბიჯი იმისთვის, რომ თავის ძლიერება უზრუნველყოს და ის დარჩეს ევროკავშირის ლოკომოტივად.

- არჩევნებზე საკითხი ალბათ დაახლოებით ასე დადგება სალომე ზურაბიშვილის

უნდა გამოვლენილიყო და ეს ენერგია მათი მხრიდან ეტაპზრივად ისარკება, მათ მანიც შემორჩებათ იმის რესურსი და ენერგია, რომ შეეცალონ, მორიგი არეულობა მოაწყონ არჩევნების შემდეგ. ეს არის ჩემთვის ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევა და არა ის, მოვიგებთ თუ არა არჩევნებს. ფიქრობ, რომ რაც უფრო მეტად ურტყამენ ამ ხელისუფლებას თავში, ქართველი ხალხი ხედავს, იმიტომ ურტყამენ, რომ მისი განევა უნდათ, რათა პირისპირ დარჩეს ხალხი საფრთხის წინაშე, მომდევნო თვეების მანძილზეც თუ ასე გაგრძელდა მუდმივი დარტყმები ხელისუფლებაზე, შესაძლოა, უფრო მეტი ხმა მივიღოთ, ვიდრე ჩვენ გვაქს გათვლები დღეს. შესაბამისად, არჩევნების შედეგზე ჩვენ არ ვნეროველობთ. ჩვენ როგორც გუშინ, დღეს და მომავალშიც, მთავარ გამოწვევად გვექნება სიმშვიდისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფა და არეულობის თავიდან აცილება.

- ევროპული საბურგელით შეფუთულით „ნაციონალური მოძრაობა“ რამდენად შეიძლება სატყეარა აღმოჩნდეს ამომზრევლისთვის მაშინ, როდესაც ევროპა საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობის არჩევანია?

- სატყეარა, მანიპულაცია და ისევ და ისევ ძალიან დაბალი წარმოდგენის ქონა ამომრჩეველზე. ძალიან ცუდ რამებს უნდა ფიქრობდე საკუთარ ამომრჩეველზე, როდესაც ხარ სალომე ბურაბიშვილი და ფიქრობ, რომ ამომრჩეველი დაგიჭრებს, თუ ეტყვი, რომ მიშა საკაშვილი უდრის ევროპას. თუ ეტყვი, რომ ის, ვინც კასვადი ჩაიდინა ღალატების, ის არის დედა ევროპა. ამას ქართველი არ დაუკრებს, რადგან მთავარი ღირებულება ჩემთვის არის ერთ-გულება. ასე მოვაღწიეთ რაღაცარაად. კი იყო დალატები, არის ამის ფაქტები ჩვენს ისტორიაში, მაგრამ მანიც ერთგულება და მერის წინააღმდეგ პირის შეკვრა გდახასი-

მეთაურობით ქარტია იქნება, სადაც ოპონიციის თითქმის ყველა წარმომადგენლი აწერს ხელს და მეორე მხარე იქნება შშართველი გუნდი...

- ყველა კვლევა, რაც არსებობს და ყველა ანალიზი ადასტურებს იმას, რომ „ქართული ოცნება“ დამაჯერებელი უმრავ-ლექსიზით შევა პარლამენტში. ჩვენთვის ეს პრობლემა არ დგას. ჩვენთვის პრობლემა რადგან ქართული მართლმადიდებლური რწმენა უდრის ქართულ კულტურას. რო-დესაც შენ ამ უდრისის ნაშლას ცდილობ, ქარტვას გინდ მოაწერე ხელი, გინდ - არა. ეს ვერ იქნება ევროპული.

ԿԱՆԱԿ ԿԱԾԱԿ:

**სანებირა არის ერთგვარი ნახალისება
გარდაცვლილი ოპოზიციის, რომელიც არის
ზერმ, ნელი – გვედარი როდის იურ ცოცხლდებოდა?**

„ქართული ოცნების“ გენერალური მდივნისა და
თბილისის მერის კახ კალაძის განცხადებით, სან-
ქართველოს არის ერთგვარი წახალისება გარდაცვლილი
ოპოზიციის, რომელიც არის „ზერო“, ნული.

როგორც დედაქალაქის მერა აღნიშნავს, 2012 წლამდე გატარებულ პოლიტიკას გვეტიზენენ, როგორც დემოკრატიის შექტრას. გვეყუბნებოდნენ, რომ თურმებანქანის საბარგვლებე „გადას კოჩილი“ ადამიანების გაუპატიურება დემოკრატია იყო, გზინესის რეკვეტი დემოკრატია იყო, აქციების დარჩევის დროს ხალხის ხოცვა და შემძლევ ჟისურებზე შემოღება, ვითომ დენამადაარტყა, ეს დემოკრატიის შექტრა იყო.

„საზოგადოება ძალიან კარგად ხდავს, რეალურად, რა პროცესები მიდის. ეს გადაწყვეტილება, რაც მიღებული იყო და რომელიც უკვე გაუღერდა სანქციებთან დაკავშირებით, არის ერთგვარი წახალისება გარდაცვლილი ოპოზიციის, რომელიც არის „გერო“, ნელი. მკვდარი როდის იყო ცოცხლდებოდა? ასეა დღევანდელი ოპოზიცია. თუ ჩემი არ გვერათ, შეგიძლიათ გუბაზ სანიკიძეს ჰკითხოთ და ის გეტყვით ზუსტ შეფასებას რადიკალურ ოპოზიციასთან დაკავშირებით.

[ოპოზიციაში] დროებით შეიძლება გაისარონ. ესენი არიან ამ ქვეყნის მტრები, ჩვეულებრივი მოღალატეები. ხელისუფლებაში ყოფინის დროსაც, 2008 წელს თავიანთი მოღალატეობრივი ქმედებებით დავკარგეთ ტერიტორიები. დღეს გარკვეული ნაწლი ოკუპირებულია და ეს პირადად მათი დამსახურებაა და მათი უგუნური პოლიტიკის შედევრია. ის რეზოლუციებიც, რომლებსაც მათ მოაწერეს ხელი, რომ თითქოს საქართველომ დაიწყო ომი და მძინარე ცხინვალს თავს დავსესით, ეს არის ის მოღალატეობრივი ქმედებები და ამ ყველაფრის შემოქმედია ის რაიონიალური ოპოზიცია, რომელიც დღეს სხვადასხვა დასახელების პარ-ტიკიგად არიან წარმოდგენილები. სისამდვილეში ერთი არიან, ერთი პატრონი ჰყავთ...

ეავაკა ეძინარაპ: უფლება გვაქვს, ვიზოდეთ, ვართ თუ არა პირველი კანონების მიზნით, რომელიც დასახურის კანონის მიზნის გაერ?!

საპარლამენტო ქრისტენთა უძრავლესობის ლიცეფრი და „ქართული ოცნების“ აღმასრულებელი მდივანი მამუკა მდინარაძე აშშ-ის მიერ გამოცხადებულ სავიზო შეტყოდებს ემბარება და სოციალურ ქადაგში წერს, რომ ქართულ პოპულარულ აგენტურასაც აქცს უფლება, უფრო კონკრეტული ამბებით გაისართოს და არა ზოგადი მიზიშნებებით, ვინაიდან, არაა და-მიაური მოსკოვობაა, როდესაც მათ აითლებენ აღტაცების გამოხატვას ყოველგვარი კონკრეტული გარეშე.

„მაინც ვფიქრობ, რომ ცოტა უფრო სერიოზულად უნდა მიყენდგოთ ამ ამბავს. მაგალითად, უფლება გვაქვს ვიცოდეთ, ბოლო-ბოლო, ვართ თუ არა პრეველი კანონმდებლების მსოფლიოში, რომლებიც დაასახცირეს კანონის შიღების გამო!“

ასევე, ქართულ ოპონცია-ა-აგებეტურას უფლება
აქვს უფრო კონკრეტული ამზღვით გაისაროს და არა მეათედ გამოცხადებული ზოგადი
მინიშვნებებით. არალა მიანური მოპყრობაა, როდესაც აიძულებენ აგერ უკვე მერამდენედ
გამოხატონ აღტაცება ყოველგვარი კონკრეტიკის გარეშე. ეს კიდევ უარესია, ვიღრე
სიღრყვა „რუსულის“ ძახება შინაარსში შესვლის აკრძალვით. მათ ასეთი მოპყრობა არ
დაუმსახურებიათ".

ნინ, ნინ, ამორდალებო!

დაადგა საშველი, როგორც იქნა, ერთაანი ნაციონალური მოძრაობის პოლიტიკურ ცის კაზადონს: სახეობთვისა, ლაქლაქა სამეცნიეროს მაგიერ სკეტას ახალი ქერუში - აფეთრისასიათა თინათინ ბოკუჩავა ჰყავს!

გოლოო წლების მსოფლიო ოქნდენცია – საზოგადოებრივი ცხოვრების თუ პირად ურთიერთობაში მდედრობითი სქესის წარმომადგენელთა პოლიტიკური ამბიციების თუ, ზოგადად, ქალთა უფლებების წინა პლანზე წამონევა, ჩვენშიც მკვიდრდება. ამ მხრივ ერთაინი ნაციონალური მოძრაობა დიდა ხანია სხვა პოლიტიკური ძალებისგან აშკარად გამოიჩინევა: ქართული ოქნების ხელისუფლების ყველაზე შეურიგბელი, ყოველგვარ პოლიტიკურ კორექტულობასა და, სამწესაროდ, ხშირად, ელემენტარულ ზრდილობას მოკლებული ნაციონალობა და მასთან აფილირებული ქალბატონები, მუდამ მწვავე პოლიტიკური ბატალიის უკომპლიმისო აკანგარდის მოწინავეთა რიგებში არიან. და აი, ახლა ამ დაუნდობელი, უდანაშაულო ქართველი ახალგაზრდების სისხლში ამოსვრილი და ათათასობით სრულად უდანაშაულო ადამიანის სიცოცხლის გაშმარებელი პარტიის სათავაში ახალი ლიდერი, ვალეგისლა ბორჯავა მოიწა.

ასევა თუ ისე, როგორც დიდი დარამატურგშა აქვს ნათესამი, „წილი ნაყარია“ და შეურიგებელი ოპოზიციის ჩრდილოში თუ სამზეოზე მყოფ გამგებელთა აზრით, საქართველოს ახალი ისტორია ლამის მედევას დარმათა თანამედროვე ამონრაძალთა ერთობამ უნდა განსაბღვროს, რომელთა სათავეში მყოფ ქართველ „უანა დ'არკს“, ჩვენს სწორებოვან მთავარსარდალს მხარს ახლა ქალბაზონი ბოკუჩავა დაუმტვრდება.

ერა თუ აღამისნები არის სტიგმალიზებულები, არამად სიცოცვაში უკვა სტიგმალიზებული

ფილოსოფოსი ზურა გათირიშვილი საქართველოს
და მსოფლიოში განვითარებულ მოვლენებს აფასებს
და კლიმატის, რომ როგორც დასავლეთი, ისე
აღმოსავლეთი, როგორც შეართებულ ჰყატები,
ასევე ევროპაში ლაკარაკობების იმაზე, რომ
არასდროს ისე ახლოს არ ვყოფილვართ ბირთვულ
დაკირისპირებასთან, როგორც დღეს.

– გამავილების კანონის ირგვლივ
განვითარებულმა მოვლენებმა ბევრი რამ
გახდადა ცხადი... რა ხდება კოლექტური
დასავლეთის პოლიტიკურ ცხოვრებაში?
რა ლინებულებები იყვლება და რა ახალი
ჩინდინარი მოდის?

— უპირველეს ყოვლისა, უნდა ვთქვათ
ახალი ტენდენციების შესახებ, ღირებულე-
ბათა ცვლაც არის ძალიან მნიშვნელოვანი,
მაგრამ ალბათ მთავარი მომენტი, რასაც
ჩვენ თვალს ვადევნებთ, ეს არის გლო-
ბალური ტექტონიკური ცვლილებები,
რასაც შეიძლება და-
გარევათ და ბევრი
ანალიტიკოსი უკვე
ღიად ლაპარაკობს
შესამე მსოფლიო
ომზე. ვიქტორ ორ-
ბანმა ამასზენანდელ
თავის გამოსვლაში,
როცა დიდი მარში
გაიმართა უნირეთ-

არასუვერენულს შორის. ანუ ვის აქვს ძალა-ისხმევა, ვის შეუძლია და ვის არ შეუძლა. — სად არის ამ პროცესში ჩვენი ადგილი? ადამიანები, რომლებიც პოლიტიკურ პარტიებს წარმოადგენენ საქართველოში და არიან ხელისუთოების აპონინები. ამ-

ვერენიტეტი განვიმტკიცოთ?

- გარევანი ავტორიტეტები ძალიან
მძიმედ რეაგირებენ ისეთი ქვეყნების
გადაწყვეტილებებზე, როგორიც არის არა
მხოლოდ საქართველო, არამედ რო-
გორიცაა ავსტრია, უნგრეთი, სლოვაკეთი
და ა.შ. და 9 ინისას რომ დაინტყო არჩევ-
ნები, ასევე ძალიან მძიმედ ირეაგირებენ
იმაზე თუ რა მოხდება იტალიაში, საფრან-
გეთში და კიდევ სხვა ქვეყნებში. ამკარად,
როგორიც გვიჩვენებს სოციოლოგიური
კონკიტი კონსილუატორთა გამარტინგა

მართლა ვიღებთ ისეთ გადაწყვეტილებებს
და ფართო გაგებით ვაშჩობ, ვიღებთ ისეთ
აქტს, ისეთ რაღაცებს ჩავდივართ, რაც
არასაროოს გაგვიკეთებითა.

**თუ იყვანებ ისეთ სიტყვას,
რომორიც არის გავიფობა,
უკვე რათე ხარ**

და იქ უნდა იყოს ასე – სუვერენიტეტი (რუს.); მშვიდობა – (რუსული). ანუ, არა თუ ადამი-ანგები არიან სტიგმადადებულები, არა მედ სიტყვებიც უკვე სტიგმადადებულია. თუ იყ-ენებ ისეთ სიტყვას, როგორიც არის მშვიდო-ბა, უკვე რუსი ხარ. თუ ამზობ ისეთ სიტყვას, როგორიც არის სუვერენიტეტი, რუსი ხარ. ეს ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან თავის დრობე ემანუელ კანტმა კითხვას, რა არის განმანათლებლობა, ასე გასცა პასუხი – ეს არის მონითული მდგომარეობა, როგორიც ადამიანი კრიტიკულად აზროვნებს გარე-განი ავტორიტეტების მიუხედავად. მაშინ ეს გარეგანი ავტორიტეტები იყო ეკლესია და მონარქია. დღეს გარეგანი ავტორიტეტები ისევ არსებობს, მაგრამ აღარ არის ეს ეკლესია და მონარქია. დღეს გარეგანი ავტორიტეტები არის ნატო და ეკროვავშირი. თუ შენ შეგიძლია იყო დამოუკიდებელი არა მარტო რუსეთისგან, არამედ იყო დამოუკიდებელი ნატოსგანაც და ეკრო-კავშირისგანაც და რალაც კონკრეტული გადაწყვეტილებები შენ თვითონ მიიღო, აი, მაშინ ხარ დამოუკიდებელი.

– გარეგანი ავტორიტეტები როგორ
რია გირიშინ ჩიანს მარილობაზე. რომ სა-

აქედან გამომდინარე, რაც უნდა მეგობრები გყავდეს, ეგზისტენციალურ აქტს, რომელიც შენი არსებობისითვის არის გადამწყვეტი, შენ ჩადინარ მარტო. მაგალითად, რაც ჩვენ გავაკეთეთ თემურ ლენგთან მიმართებაში, არსებობს სხვა პოზიციაც, მაგალითად ჩემთვის ძალიან პატივსაცემი ადამიანების პოზიცია, რომლებიც თვლიდნენ, რომ გიორგი მეშვიდე არ მოიქცა სწორად, მაგრამ გიორგი მეშვიდეში არ არის საქმე. საქართველო შეაკვდა და არ შეიცვალა რეალი და დღეს რომ ჩვენ ქართველები ვართ და ეს კულტურული კოდი გვაქვს, ესაა სწორების, რაც მაშინ გავაკეთეთ. ჩვენ ყველაზე ვიცით ფრაზა ჭაბუკა ამირეჯიბის შესანიშნავი რომანიდან და მისი ეკრანიზაციიდან. ან განსვენებული მალბაზ გორგილაძის ჰერსონავი ამბობს ამ ფრაზას – „აქა ვდგავარ და სხვაგვარად არ ძალიმის!“ – ეს არის ქართველი. არის რაღაც სიტყუაცია, როდესაც ძრას ვერ უგამ. აქ უკვე მნიშვნელობა არ აქვს ის პატარაა თუ დიდი. ჭეშმარიტება დიდია თუ პატარა? ან არის, ან არ არის. ანუ, არის რაოცა თინომინი. რომელივა არ არის

რაოდენობრივი, ის არის თვისობრივი. ან
გაქვს სუვერენიტეტი, ან – არა.

— აბ მსჯელობას რომ გაყვეთ, როგორ
რეგანირებს ქართველი, როდესაც უებზები-
ან, რომ კანონი, რომელიც ჩემთან კარგია,
შენთან — ცუდი, ან როდესაც უენტებიან, რომ
რეუიმი, რომელმაც რეპრესიები მოაწყო
ქვეყანაში, თურმე დემოკრატიის შეფურა
იყო და ამის გავრძელებაა, რომ პატიმარი,
რომელიც კერძო კლიინიკაშია, თურმე ან-
ამებენ და საშინლად ეცცევან. რა ეფექტს
იწვევს ეს ჩვენს საზოგადოებაში?

— ქართველში და ზოგადად საღის მქონე ყველა ადამიანში, როდესაც მას ეუ-
ზნები, რომ თეთრი შავია, ომი მშვიდობაა,
სიცრუე სიმართლეა, ეს ინვენტ ძალიან სუ-
რიობულ რეაციას. არის ვითარება, როცა
შეიძლება მეგობარი ცდებოდეს და ვერ
ხედავდეს ჩემს სიმართლეს, ვერ ხედავს
იმას, რომ მე მართალი ვარ და სხვანაირად
არ შემიძლია. აქედან გამომდინარე, სას ვი-
ტონდი „პლატონი ჩემი მეგობარია, მაგრამ
ჭეშმარიტება ამაზე მაღლა დგას“.

— ჩვენ ახლა ვკონვრობთ ეპიფაში,
რომელსაც ხშირად უნიღობენ თოსტესიმართ-
თლის ეპიფას, სადაც აღემჟები მუშაობს და
არა — ზაქარიელი...

— სანამ ომი დაიწყებოდა, როდესაც ომი დაიწყო, რაც ძალიან უღმობელი რამეა და ეს ომი მოიკავს არა მხოლოდ უკრანის, არამედ ახლო აღმოსავლეთის და გარკვეული აზრით უკვე დიდი ხანია აფრიკასაც და აზიასაც. როგორ სიღრმეში წავა ეს ყველაფერი, ეს ჟერ კიდევ წინ არის, რადგან როგორც დასავლეთში, ისე აღმოსავლეთში, როგორც შეერთებულ შტატებში ასევე ევროპაში ლაპარაკობენ იმაზე, რომ არასაღროს ისე ახლოს არ ვყოფილგართ ბირთველ დაპირისპირებასთან, როგორც — დღეს. ანუ, კარიბის ზღვის კრაბისის შემდეგ ასეთი კრიზისი არ ყოფილა. როდესაც ჩვენ ვართ ასეთ კრიზისი სიტყუაციაში და როდესაც დამოკლეს მახვილივით არის ჩამოგვიდებული ეს მესამე მსოფლიო ომი, რომელიც, დიდი ალბათობით, შეიძლება ბირთველში გადაიზარდოს, აქ უკვე გუშინდელი პოსტმოდერნის, ნახევარსიმართლის ან პოსტიმართლის დრო წავიდა. ომი ამჟღავნებს, თუ რა ხარ სინამდვილეში და რისთვის იბრძვი — კვდები, როგორც ინდოელები, დჰარმის, ანუ ჭეშმარიტების ველზე, თუ სხვისთვის ღვრი სისხლი. ჩვენ არ გვიჩდა სხვებ ამში სისხლის დაღვრა, იმიტომ რომ ეს ჩვენი ომი არ არის. ჩვენი ომი არის ჩვენი სუვერენიტეტი. ჩვენი ომი არის იმის ჩვენება, რომ საქართველო გუშინ კი არ გაჩნდა, არამედ გაჩნდა, მინიმუმ, 3000 წლის წინ და ჩვენ მოვდივართ დიდი დროიდან და ვართ დიდი დროის ადამიანები, დიდი დროის კულტურა. აქედან გამომდინარე, ჩვენ სხვანარიად ვიქცევით, ვიდრე გუშინ დაბადებული კულტურები.

— საზოგადოების ნაწილი მანიც ევროპას აღიქვამს კეთილდღეობის და ფრთხოებული აირებულებების იდეალურ სივრცედ, ეს ინერცია შენელდება, დიდხანს გაგრძელდება თუ... საერთოდ, რამდენად განსხვავებულია ჩევნი წარმოდგენებისგან თანამედროვე, რეალური ევროპა?

– მე საერთოდ მიმაჩნია, რომ საქართველო არ არის ევროპული კულტურა. ჩვენ ვართ ბერძნებულ-რომაული, მიზანტიური კულტურის ერთ-ერთი ბოლოო წარმომადგენლები. ბევრი არ არის დარჩენილი. ჩვენ ევროპამდელი კულტურა ვართ, ბევრად უფრო ძველი, ვიდრე ევროპა. როდესაც შემინდა ნინო აქ შემოვიდა, მას ცივილიზაცია არ შემოუტანია, მან რჩმენა შემოიტანა. დღეს კათოლიკური კულტურა (მე რომის კათოლიკური კულტურის ნევრი ვარ), ალნიშნავს წმინდა მონიუზების მოხსენების დღეს, მან ფრინვები და ვერმანელები გააქრისტიანა. ამ ფრინვებმა და ვერმანელებმა ის სადისტურად მოკლეს და ის შეენირა გერმანელი გარბაროსტის გაქრისტიანებას. ეს მერვე საუკუნეა და ამ დროს ჩვენ უკვე შეუძინების წამება დაწერილი გვაქვს და არა მარტო „შეუძინების წამება“...

ქართული საიტორენი მეცნიერებების კარგი ჰანძაზე

ქართული დიალოგიათის ცენტრდაული

ତରିକାରେ ପାଇଁ ଏହାର ବିଷୟରେ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାଇଁ ଜୀବନରେ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା
ପାଇଁ ପରିଚୟ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ
ହେଉଥିଲା ।

ଶାନ୍ତିଶ୍ଵର ଦୀପବଳିକାରୀ ଶିଲ୍ପି

GEORGIAN DIPLOMACY

Annual

ლიია პროფესორ შოთა ვადაჭკორიას სტატიაში. გარკვეულნილად, ამ საკითხს უკავშირდება საქართველოს ეკლესიის ისტორიის რეზონიკაში წარმოლგენილი პროფესორ ქეთევან პავლიაშვილის უაღრესად საინტერესო სამყანიშვილო სტატიები, რომლებიც ოკუპირებულ კიბინვალის რეგიონსა და აფხაზეთში მიმდინარე საეკლესიო პროცესებს შეეხება.

დიპლომატიის ისტორიის რეზონიკაში

ჟულიუსაცია „აქტებში“ დოკუმენტური მასალები ნიახურას (კავაბეთის) ბრძოლასთან დაკავშირდებით, ქართული თარგმანითა და შესაბამისი კომენტარებით. გოლდინი ვაჭრიდისა და სულხან კუპრაშვილის ნაშრომში განხილულია „კავკაზისკი კალენდრის“ (1846-1916) წყაროთმცოდნეობითი შნიშვნელობა საქართველოს ისტორიისათვის და ქუთაისის ვიცე-გუბერნატორი პ. გნილოსაროვის „კავკაზისკი კალენდარში“

კეცნობით გამოკვლევებს ქართული და
მსოფლიო დიპლომატიის ისტორიის სა-
კითხებზე. რომან გოგოლაურის, კემალ
გამოკვეყნებული ნარკვევების მნიშვნელობა
XIX საუკუნის პირველი ნახევრის იმერეთის
ისტორიის შესწავლისათვის.

კარალიძის, კახაბერ გლოველის, გელა ცავას, დავით გეგეჭკორის, გივი ლობუანიძის სტატიებში განხილულია საქართველოსა და ოქროს ურდის ურთეართობის საკითხები XIV საუკუნის 80-90-იან წლებში; რუსეთ-ოსმალეთის 1878-1879 წლების ხელშეკრულებები და ახალი გეოპოლიტიკური რეალობის შექმნა კავკასიაში; იმერეთის სამეფოსა და ახალციხის საფოს ურთიერთობა 1784-1790 წლებში; აფხაზეთის თვითაღიარებული რესპუბლიკის საგარეო-პოლიტიკური და დიპლომატიური ურთიერთობების მთავარი მიმართულებები.

საუნივერსიტეტი დაპლომატიას სამეცნიერო დასლლომატიის ინოვაციურ ფორმად გამოყოფს პროფესიონალურ ზურაბ ხონელიძე. იგი კონფლიქტების მოგარენტისა და მდგრადი მიზანის სამართლებრივი მიზანის მიზანის სტატიაში განხილულია ინჰან ანტონ გიულდებულების, პაინრიის თეოდორ ველების, პაინრიის იულიუს კლაპროტის, აგრეთვე რუსი მეცნიერის, გრაფ აპოლონ მუსინ-პუშკინის ექსპედიციები კავკასიაში. შოტლანდიელი ბოტანიკოსის რობერტ ლაიელის ცნობები საქართველოს შესახებ განხილულია პროფესიონალ გიორგი სოსაშვილის ჟულიკაციაში. ოთარ ნიკოლაევშვილის სტატია შეეხება ამერიკულ ისტორიულ წყაროებსა და დიპლომატიურ კორელაციონულების დაუცვის მიზანის შესახებ. თანამედროვე ქართული ისტორიოგრაფიის მდგომარეობასა და მისი განვითარების გზების ძიებას შეეხება პროფესიონალ მერაბ კალანდაძის ჟულიკაცია.

გრადი მშვიდობის მშენებლობის გზაზე აუცილებლად მიიჩნევს უნივერსიტეტის აკადემიური და სამეცნიერო-კულტურული პოტენციალის გამოყენებას.

ასევე აუცილებლად მიიჩნევს უნივერსიტეტის გრადი მშვიდობის მშენებლობის გზაზე აუცილებლად მიიჩნევს უნივერსიტეტის აკადემიური და სამეცნიერო-კულტურული პოტენციალის გამოყენებას.

„კავკასიის აორეოლობაზე იული კომისიის
აქტები“ ძვირფასი წყაროა XVIII-XIX სს.
საქართველო-რუსეთის ურთიერთობათა
შესწავლის თვალსაზრისით. პროფესო-
რების, ვახტანგ გურულისა და გვანცა
ბერდულის ნაშრომში წარმოდგენილია
„აქტები“ დაცული დოკუმენტები, რომლებ-
შიც ასახულია ქართლ-კახეთის სამეფოსა
და რუსეთის იმპერიის ურთიერთობებები
1799 წლის პრილიდან 1800 წლის აგ-
ვისტოს ჩათვლით. ამ საკითხის თემატური
გარემოებაა პროფესორ ვახტანგ გურულის
ლი, გამოცემულობა „აკადემია“, თბ., 2023).

რეცენზენტი მაღალ შეფასებას აძლევს
ნაშრომს და გამოთქვამს მოსაზრებას, რომ
აუცილებელია მისი ინგლისურ და რუსულ
ენებში თარგმნა და გამოცემა.

ამდენად, „კართული დიპლომატიის ე-
ლოდებულის“ №-20 ფომი შენარიგებისად
მჟავალფეროვანია და კანგი შენარებია
ქართული სასამორჩიო ექსპორტისთვის.

